

Stadion zondeâh naam

Den Haag heeft eindelijk een stadion waar ze trots op kunnen wezen. De opvolger van het Zuiderparkstadion heeft echter nog geen naam. Er is voor dit seizoen geen sponsor gevonden die zijn naam wil verbinden aan het stadion van voetbalclub ADO Den Haag.

Zwarts & Jansma Architecten ontwierpen in de oksel van het Prins Clausplein een glanzende aluminium schil met optimale zichtlijnen vanaf de tribunes en met zitplaatsen dicht op het veld: de onderste rijen bevinden zich op slechts vier meter van het gras.

Rond het stadion is een obstakelvrije zone gecreëerd waarin de supporters worden toegeleid naar de verschillende ingangen. Binnen het stadion verplaatsen bezoekers zich via de zogenoemde ADO-passage: een soort wandelpromenade met eet- en drinkgelegenheden en fanshops van maar liefst vijftien meter breed. De betonnen tribunes gaan 'de hoek om', zodat de wave ononderbroken over de tribunes kan golven. De overkapping van het stadion volgt de lijn van de tribunes, waardoor meer mensen droog zitten.

Een gigantisch project en daarom besloot niemand minder dan Ruurd de Boer, voorzitter van de raad van commissarissen, om op te treden als projectleider

namens ADO. Een job die je niet in de kouwe kleren gaat zitten. Als gepensioneerd marineofficier is het geen sinecure om elke dag voor de files uit vanuit Almere te komen. De Boer: 'Het goede is dat ik dan om 7:00 uur achter mijn bureau zit en de hele dag voor mezelf heb, zeker omdat ik na de files pas terug ga.'

UITLEGGEN

Allereerst vraag ik hoe De Boer zich voelt in de bouw-industrie, als een schaap tussen de wolven? 'Nee, bij lange na niet! Ten eerste heb ik bestuurlijke ervaring en ben ook technisch wel onderlegd. Belangrijker: mijn werkwijze is dat als ik het niet snap, ze het nog maar eens moeten uitleggen. Hoe langer dit vervolgens duurt, hoe meer ik het gevoel krijg dat er iets niet klopt. Overigens ik vind de aannemerij een prachtig vak. Ze scheppen iets concreets en krijgen er nog voor betaald ook!'

Ging alles dan perfect met aannemer Ballast Nedam? De Boer: 'Nee uiteraard niet, we zijn best wel eens boos op elkaar geweest. De zaken die echt fout gingen werden over en weer verrekend onder de noemer Recht is Recht en Krom is Krom. Overigens niet te vergeten onze bouwadviseur "de Brink Groep", een uiterst capabel bedrijf. Zonder hen zouden we het niet gered hebben.'

Het stadion is iets te laat opgeleverd. Ja, tegenwoordig zijn aannemers vooral projectleiders en doen allerlei onderaannemers het echte werk. Dan kun je een probleem krijgen als een onderaannemer niet komt opdagen. Uiteraard kun je de bewuste persoon dan op zijn verantwoordelijkheden wijzen, maar als hij daar niet gevoelig voor is en de aannemer heeft geen eigen mensen als back-up, dan heeft dat zijn gevolgen.

Voor de goede orde: we hebben onze spanningen gehad, maar dat mag ook wel met een project van ruim 30 miljoen euro. Belangrijker is dat we elkaar met respect behandeld hebben en dat we elkaar nog steeds recht in de ogen kunnen kijken! En nog belangrijker het resultaat staat er, dankzij de inspanningen van en de goede samenwerking tussen Ballast Nedam, de Brink Groep en uiteraard ADO zelf.

DRIEDIMENSIONAAL

Als u terugkijkt, zou ADO de zaken dan anders aangepakt hebben met de kennis van nu? De Boer: 'Als ik het weer over zou doen, zou ik een driedimensionale voorstelling van het Programma van Eisen laten maken. We hebben dit niet gedaan vanwege de kosten (100.000 euro), maar achteraf zou dit zeker het geld waard zijn geweest. Het voorkomt van die foutjes als deuren die nergens op uitkomen, maar vooral geeft het inzicht in verandering. Wat gebeurt er als een pad smaller wordt, hoeveel mensen kunnen er in een zaal, naar welke kant gaat de deur open, allemaal aspecten die je met een 3D-voorstelling sneller zichtbaar had kunnen maken.'

COMMERCIEEL

Was het stadion echt nodig? 'Ja, we hadden in het Zuiderpark de commerciële grenzen bereikt en konden niet meer groeien. Gekscherend werd altijd gezegd dat de bitterballen in het Zuiderpark heel erg duur waren. In dit nieuwe stadion kunnen we weer groeien en ons gastheerschap ontwikkelen. Bovendien zouden we in het oude stadion geen business seat meer over hebben gehad nadat ADO degradeerde. Met dit nieuwe stadion kunnen we tenminste iets compenseren en de negatieve spiraal doorbreken.'

De horecafunctie is commercieel heel belangrijk. ADO heeft er dan ook heel veel energie in gestoken om dit stadion niet alleen voor nu, maar ook voor de toekomst interessant te maken. De bekabeling is zodanig aangelegd dat ruimtes gemakkelijk samenge-

Een paar feiten:

- aantal toeschouwers: 15.000
- aantal parkeerplaatsen: 3.500
- lichtmasten: 26 meter hoog, gewicht 16.000 kg per stuk
- aantal heipalen: 672 (15 kilometer)
- aantal strekkende meters hekwerk: 1.500 meter
- dakconstructie: 600 ton staal
- gevelbeplating: 21.259 m²
- vloeroppervlak: circa 14.000 m²

voegd kunnen worden of juist kleiner gemaakt kunnen worden. De Boer: 'Dat moet ook wel want we willen in dit stadion veel meer doen dan alleen voetballen. Alles is hier te huur.'

ANDERE CLUBS

Met het bouwen van een voetbalstadion heeft De Boer een unieke ervaring opgedaan. Gaat hij in de toekomst ook andere clubs helpen met hun stadion? De Boer: 'Misschien wel, misschien niet, maar eerst ga ik genieten van het voetbal van uiteraard mijn club, ADO!'

www.adodenhaag.nl

IVOVI MEDIA
3D VISUALISATIE EN ANIMATIE

3D VISUALISATIES
3D ANIMATIES
INTERACTIEVE PRESENTATIES
WEBSITES
ONTWERPONDERSTEUNING

WWW.IVOVI.NL

WATERINGSEVEST 38, 2611 AW DELFT, [T] 015 212 29 47 [F] 015 213 63 31 [E] MAIL@IVOVI.NL